

УДК 811.111+811.161.2 (043.2)

Катерина ЖУК
*Національний авіаційний університет, Київ***АНГЛІЙСЬКА ТА УКРАЇНСЬКА ЛЕКСИКА ПОВ'ЯЗАНА З
ВІЙНОЮ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ**

Один з основних викликів, що стоїть перед сучасним світом, – це військові конфлікти у різних куточках глобального співтовариства. Важливо розуміти, що необхідно дотримуватися об'єктивності та адекватності у відображенні таких подій, оскільки мова, що використовується для їх опису та аналізу, часто стає засобом маніпуляції в руках політиків, ЗМІ, військових експертів, істориків, письменників тощо. Вибір лексичних одиниць із специфічними конотаціями визначає прагматику висловлювання. Таким чином, дослідження військової лексики стає одним із ключових аспектів лінгвістичної науки і визначає актуальність такого дослідження, мета якого полягає у розгляді понять військової лексики та підходів до її вивчення.

Огляд теоретичних джерел дозволяє зробити наступні висновки. Військова лексика є складною системою, яка включає в себе поняття пов'язані як з побутом військових, так і з їхніми безпосередніми завданнями на службі. Окрім того, військова лексика тісно переплітається з повсякденною мовою, військові лексичні одиниці все частіше з'являються у вокабулярі мовця, а тому систематизація, класифікація та дослідження процесів утворення та розповсюдження є доцільним та необхідним.

Безсумнівно, війна в країні вплинула на мову мешканців країни. Протягом останніх двох років такі терміни, як "війна", "вибухи", "повітряна тривога", "ракетні", "смерть", "поранений", "полонений" та інші подібні слова, які раніше можна було почути тільки у контексті історичних підручників, стали частотними в українському мовленні. Зокрема, до новотворів можна віднести назви різних видів зброї та військової техніки, які стали частиною повсякденного життя для звичайних людей. Прикладом такої дії є неологізм "петріот", що походить від назви виготовленого в США зенітного ракетного комплексу "MIM-104 Patriot". Таким самим способом утворене поняття "джавелін", що походить від назви виготовленої на американських підприємствах Raytheon та Lockheed Martin зброї під назвою "FGM-148 Javelin".

Прикладом семантичної інновації є слово «спецоперація». До початку подій на нашій території ніхто не розумів, що це слово буде рівносильним слову “війна”. Ще одним словом, що змінило своє значення під час війни в Україні, є «орк». Насправді, «орки» – це витвір уяви письменника Джона Толкіна. За його описом «орки» – це істоти-ординці, схильні до війни, насилля й підлості, позбавлені людських рис і почуттів, окрім злості. Українці почали так називати російських солдатів, тим самим показуючи свій гнів та ненависть.

Отже, як занепад в суспільстві й економіці, так і мова не прикрашається, а зазнає згубного впливу. Нові слова теж творять історію мови і, можливо, ненайкращим чином, але все рівно збагачують її.

Список літератури

1. Шахновська І. І. Загородна Л.Т. Українські та англійські оцінні неологізми, утворені на їм політичних подій в Україні Науковий вісник Міжнародного Гуманітарного університету: Серія: «Філологія». Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. №57. С. 106-109.

2. Мельник П.П. Юрковська М.М. Визначення поняття військової лексики та підходи до її вивчення Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету імені Василя Стуса:Серія “Філологія”. Вінниця С.137-141.

3. Javelin URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/FGM-148_Javelin (дата звернення)

4. Patriot https://uk.wikipedia.org/wiki/MIM-104_Patriot (дата звернення)

*Науковий керівник: Ірина ШАХНОВСЬКА,
канд. філол. наук, доцент*